

OSTNÍK

Zpravodaj Klubu kaktusářů v Ostravě, z. s.

Číslo 518.
Ročník 52.
Březen 2023

Grusonia bulbispina (Engelm.) H. Rob. - in *Phytologia*, 26: 176, 1973

Z naší činnosti

Dne 6. 2. 2023 proběhla výroční členská schůze, kde byly předneseny zprávy o činnosti Klubu v loňském roce, plán práce na letošní rok, pokladní zpráva apod. Usnesení je zveřejněno v tomto čísle Ostníku. Následovalo promítání obrázků našich členů. Jako první představil asi 30 snímků Bedřich Lichý ze své sbírky. Jako druhý ukázal obrázky z loňského zájezdu Pavel Klouda. Tak jsme si připomněli návštěvu sbírek na jižní Moravě. Nakonec představil své kaktusy František Frýdl. Většina kytiček byla kvetoucí, bohužel jsme museli z časového důvodu promítání přerušit. Ke slovu se nedostali ani další přátelé, kteří by ukázali své snímky. Alespoň máme důvod ještě jednou uspořádat promítání obrázků našich členů. Děkujeme přednášejícím za pěkný večer.

USNESENÍ

výroční členská schůze Klubu kaktusářů v Ostravě z. s.

Výroční členská schůze Klubu kaktusářů v Ostravě konaná dne 6. 2. 2023:

1. Schvaluje zprávu o činnosti Klubu včetně jeho hospodaření za rok 2022. Rovněž schvaluje zprávu o revizi účtů.
2. Ukládá výboru, aby se v roce 2023 řídil programem a rozpočtem, tak jak byly přítomným předneseny a jimi schváleny.
3. Ukládá zabezpečit a zorganizovat sympozium „Kaktusy v Pobeskydí 2023“.
4. Ukládá uspořádat výstavu kaktusů a zájezd do sbírek.
5. Schvaluje vydávat 50 kusů výtisků Ostníku.
6. Souhlasí s výběrem členských a účelových příspěvků na rok 2023 takto:

- časopis Cactaceae etc.	500,-Kč
- časopis Kaktusy	390,-Kč+poštovné
- Ostník	150,-Kč
- členský příspěvek	150,-Kč
7. Výroční členská schůze ukládá výboru publikovat plný text usnesení v březnovém Ostníku.

Schůze se zúčastnilo 18 členů Klubu, s přihlédnutím k paragrafu 5, čl. 8. "Stanov" je usnesení výroční schůze právoplatné, jelikož pro usnesení hlasovali všichni přítomní.

Ostrava, 6. února 2023

Za správnost předseda: Lumír Král

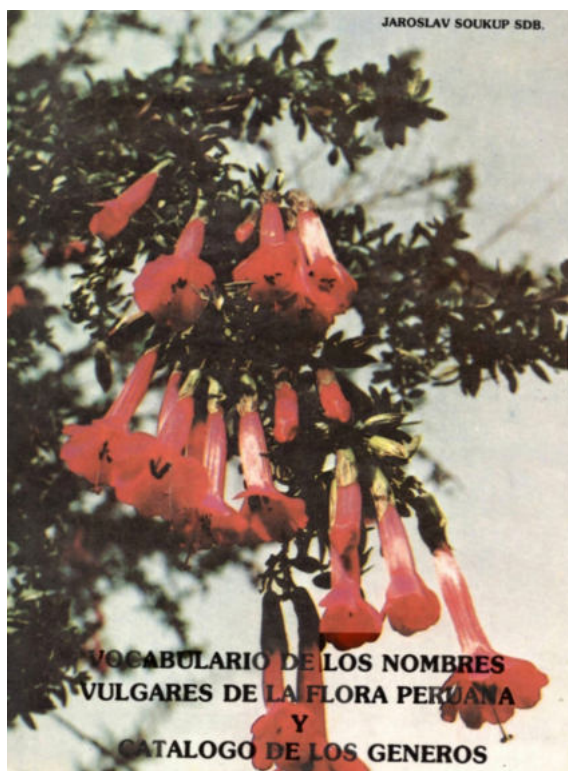
Peníze členských a účelových příspěvků můžete posílat na účet: **428354053/0800**
Do zprávy napište své jméno, příjmení a co chcete odebrat.

Padre Soukup - český botanik

Jaroslav Jeníček Soukup se narodil 10. 3. 1902 v Příbrami, zemřel 14. 11. 1989 v Limě. Byl to český salesiánský kněz, misionář v Peru a významný botanik, který je považován za otce a zakladatele botanické systematiky peruánské květeny, vydal několik knih, nejznámější je: *Vocabulario de los Nobres Vulgares de la Flora Peruana*, Lima, která obsahuje 436 stran. V této systematice se nacházejí i kaktusy. Celkem podrobný jeho životopis uvedla na internetu Jindřiška Vančurová v roce 2015:

Vyrůstal v prostředí prostých, nábožensky založených rodičů, kteří mu od malička vštěpovali lásku k Bohu a k přírodě. Na doporučení strýce, arcibiskupského sekretáře Antonína Dohalského, vyhledal kněze P. Klementa, jenž vybíral chlapce, kteří se chtěli stát salesiány, a posílal je do Perozy v Itálii. V Itálii ve skromných podmínkách studoval teologii, filozofii, latinu a další jazyky. V roce 1926 asistoval na velké Mezinárodní výstavě misí v Turíně, kde se seznámil se salesiánem reprezentujícím misie v Peru P. Fortunatem Chirichignem, a ještě téhož roku s ním odjel do Jižní Ameriky. Roku 1927 začal pracovat v Arequipě jako salesián. Z Arequipy odešel studovat teologii do Puna, kde byl v roce 1935 vysvěcen za kněze. Právě na břehu jezera Titicaca se jeho odborná činnost stala cílenější. Zejména pak, co se seznámil s pracemi významného botanika z Cuzca F. L. Herrery y Garmendia (1875–1945). Z milovníka přírody se tak stal vědec věhlasné pověsti. Sbíral rostliny, zkoumal je a popisoval. Objevil některé nové druhy, jiné druhy zase dostaly jeho jméno (například *Anthurium soukupii* Croat, *Alstroemeria soukupii* Standl. ex Soukup, *Paspalum soukupii* Carbonó a další). Budoval herbáře, které zahrnovaly přes tři tisíce druhů peruánské flóry, z nichž některé posílal do Čech. V Čechách korespondoval se správcem herbářů koadjutorem Antonínem Roubalem. Dnes jsou součástí sbírek botanického oddělení Národního muzea.

Jaroslav Jeníček Soukup (10. 3. 1902 - 14. 11. 1989) a titulní strana jeho díla *Flora Peruana*

Jaroslav Soukup si uvědomoval důležitost spolupráce a výměny informací mezi vědci a lidmi stejných zájmů a věnoval se rozsáhlé mezinárodní korespondenci. Vybudoval síť kontaktů s botaniky celého světa, jakož i vlastní mezinárodní pověst. Jeho publikační úsilí vyvrcholilo v roce 1954, kdy založil časopis *Biota*, věnovaný novým poznatkům různých oborů peruánské biologie, který sám řídil. Rozvíjely se i další jeho zájmy. Svou variabilitou a pestrostí jej zaujaly brambory (*Solanum tuberosum*). Začal shromažďovat a kultivovat různé jejich variety nalezené mezi kečuánskými domorodci. Tato sbírka se později stala základem významné kolekce brambor zemědělského institutu v Cuzcu. Během své přírodovědné činnosti věnoval velkou pozornost botanickému lidovému jmenosloví a lidovému léčitelskému, což vyústilo v jeho nejvýznamnější literární dílo *Vocabulario de los nombres vulgares de la flora Peruana*. V něm soustředil své poznatky přibližně o třech tisících druzích rostlin, včetně jejich jmen v jazycích různých indiánských kmenů (zejména kečua a aimara), informací o jejich léčitelství i dalším využití a údajích taxonomických a fyto geografických. Dílo je doprovázeno rozsáhlou bibliografií peruánské flóry a je výsledkem čtyřicetileté, vpravdě mravenčí práce. Postupně se Jaroslav Soukup stával uznávaným vědcem. V roce 1965 dostal od peruánského Ministerstva školství vyznamenání „Palmas magisteriales“, následované vyznamenáním Ministerstva zemědělství „Mérito Agrícola“. O rok později byl jmenován čestným členem entomologické společnosti a poté členem dalších devíti vědeckých spolků. Za svou vědeckou činnost a realizované studie dostal několik čestných doktorátů. V roce 1976 byl zvolen čestným členem 1. kongresu peruánských botaniků. V letech 1967–80 působil jako pedagog na Farmaceutické fakultě univerzity San Marcos v Limě. Byl oblíbeným profesorem, měl rád mládež a byl jejím otcovským průvodcem a rádcem. Když na sklonku života vydal v reedici svou knihu *Vocabulario de los nombres vulgares de la flora Peruana*, na její titulní stranu uvedl fotografii národního stromu Peru *Cantua buxifolia*. Avšak ke kořenům své rodné lípy se již nikdy nevrátil.

Upraveno z internetu

Co se psalo v Ostníku před 50 lety - 4.

Ostník číslo 6. 1972

Jiří Gibl

Staré a přesto stále aktuální téma - zakořeňování kaktusů

Myslím si, že v žádném případě neuškodí občas vytáhnout ze studnice informací i některé ze starších témat a trochu je oprášit, neboť ne všechno co je staré, již neplatí a nahrazeno poznatky novými. K takovým tématům zcela jistě patří zakořeňování kaktusů, jak se odborně říká na sucho. Neznám a jistě na celém světě neexistuje kaktusář, jemuž by někdy některá rostlina nezačala najednou zahrňovat, a on nebyl nucen sáhnout po noži nebo skalpelu, zahrňující část rostliny odstranit a ránu čistě oškrábat až na zdravou tkáň. Je celá řada receptů, co s takovouto rostlinou dělat. V první řadě je samozřejmě nechat ránu na slunci, či u jiného zdroje tepla vysušit a to důkladně. Podle velikosti rány a ročního období i několik týdnů, až se na řezné ráně vytvoří bílá, někdy i sklovitá pokožka. Pokud není řezná rána příliš velká je pochopitelně možné takový kaktus okamžitě roubovat, ale na toto téma bych dnes nechtěl hovořit. Dnes budu úmyslně hovořit o zakořeňování.

Až po dokonalém vysušení řezné rány se všechny informace v podstatě shodují, a teď nastává celá plejáda rad a pokynů, co s takto zasušeným kaktusem. Já se bude však držet jen jedné a to skoro té nejstarší informace o zakořeňování kaktusů na sucho. Chtěl bych při té příležitosti vzpomenout kdysi úspěšného pěstitele kaktusů z Brna, př. Šimka. Ten postupoval prostě a jednoduše tak, že kaktus posadil na prázdný květináč z pálené hlíny, a nechal ho na květináči sedět tak dlouho, až se na řezné ráně objevily bílé špičky, tzv. čekacích kořínků, a já to dělám již od svých začátků kaktusaření právě tak. Je to opravdu nejspolehlivější a nejvhodnější způsob zakořeňování kaktusů a to ať již při záchraně zahnívajících rostliny či odříznutého řízku, tak odloupené odnože. A proč asi?

Odpověď je celkem jednoduchá: k vytvoření nových kořenových špiček a jejich dalšímu růstu je třeba tmy. Kořeny zemních rostlin rostou zásadně jen v temnu zeminy či jiného substrátu. U rostlin žijících epifytickým způsobem (orchideje, bromelie) je tomu poněkud jinak. My však zde hovoříme o kaktusech, a ty patří ve své většině k rostlinám terestrickým neboli půdním. Jistě, že bychom mohli hned výše popsaným způsobem ošetřený kaktus posadit na nějakou zeminu, a on by zakořenil též, ale je zde daleko vyšší nebezpečí, že dříve než vyraší špičky čekacích kořínků bude řezná rána napadená drobnohlednými houbami nebo plísněmi a než řeknete ŠVEC, promění se kaktus v hromádku smradlavé mazlaviny a je po zakořeňování. To se v prázdném a čistém květináči nemůže nikdy stát. Květník je sice schopen svými stěnami nasávat z ovzduší vlhkost, ale jen v nepatrné míře, a proto je uvnitř prázdného květníku pro zakořeňování přímo ideální mikroklima: je tam temno, dostatečná teplota a mírná vlhkost. Podle počasí a teploty vyraší čekací kořínky obvykle poměrně brzy a v krátké době dosáhnou délky i několika cm. To je nejvhodnější okamžik zasadit rostlinu do substrátu. Na substrát, či jakoukoliv používanou zeminu, je vhodné dát asi 0,5 až 1 cm silnou vrstvičku písku, čistého, vypraného, kde je relativně nejmenší nebezpečí napadení řezné plochy (rány) hnilobnými bakteriemi nebo houbami. Čekací kořínky v teple a mírném vlhku během velmi krátké doby vyšlou na všechny strany svazek tenkých savých kořínků, čímž se rostlina v substrátu jednak upevní a jednak doplní své tělo vodou a živinami. No a to je prakticky vše. Kdo tomu nevěří, ať to zkusí a uvidí.

Rod *Melocactus* Link & Otto

Verh. Vereins Beford. Gartenbaues Konigl. Preuss. Staaten 3: 417, 1827.

O rodu *Melocactus* jsme toho napsali již hodně. Je to atraktivní rod, který se vyznačuje nezvyklým útvarem, zvaným cefálie. Obsáhlý seriál o tomto rodu byl uveřejněn v Ostníku už v roce 1985 - 1986, v několika pokračováních. První část byla uvedena v Ostníku, číslo 138, ročník 14: září 1985, a následovaly další pokračování. První kaktusy byly do Evropy přivezeny hned po objevení Ameriky v roce 1492 a nechyběly mezi nimi melokaktusy. Zmínku o těchto rostlinách můžeme najít již v nejstarší literatuře o kaktusech pod různými názvy jako: *Meloncactus*, *Echinomelocactus* a jiné. V překladu to znamená „melounový bodlák“, což nejvýstižněji odpovídá této podobě. První zmínky o melokaktusech se dají najít v cestopisném pojednání z roku 1547 „Historia natural y general de las Indias“, které napsal Gonzales Hernandez de Ovideo y Valdes. Prvním botanickým pojednáním jsou „Adversariis Stripium“, z roku 1570 a „Iconibus plantarum“ z roku 1581. Psal o

nich Mathias Lobel (latinsky psáno Lobelius), který byl botanik a tělesný lékař anglického krále Jamese I. Dále se zmiňuje o melokaktusech holanďan Charles de Clussius roku 1601 v díle „Exoticorum“ nebo roku 1612 E. Sweertius píše o melokaktusech i s vyobrazením. C. Bauhin roku 1644 uvádí v „Bauhini Pinax“ nový druh melokaktusu. Tyto rostliny byly uváděny pod různými rodovými názvy, až roku 1719 v „Institution rei herbarie“, která vyšla v Paříži. Název *Melocactus* Josef Pitton de Tournefort (1656 - 1708) nepopsal sám, jak se mylně uvádí v literatuře. Tournefort v roce 1719, kdy dílo vyšlo, již 11 let nežil. Tournefortiho systém, zpracoval kaktusy rodu *Melocactus*, profesor botaniky Antonie Laurent de Jussieu (1686 - 1756).

Švédský přírodovědec v Uppsale Carl Linné (1707 - 1778), zakladatel vědecké systematiky v botanice a zoologii, zná kaktusy již před rokem 1740, ale do svého velkého díla z roku 1753, zahrnuje tyto rostliny do jediného rodu *Cactus*. Název rodu *Melocactus* obnovili v roce 1827 dva němečtí botanici - biolog Heinrich Friedrich Link (1767 - 1815) a zahradník Christoph Friedrich Otto (1783 - 1865). Toto rozdělení provedli roku 1827 v díle „Neber die Gattungen Melocactus und Echinocactus in Verhandlungen des Vereins zur Beforderung des hauenens in Preusen“ a nachází se zde čtyři druhy melokaktusů. V následujících létech se melokaktusy zabývá hned několik botaniků. Nyní typový název upravil v roce 1991 Nigel Paul Taylor jako *Melocactus caroli-linnaei* N. P. Taylor.

Melokaktusy rostou v teplých oblastech (tropické a subtropické pásmo). Jejich rozšíření je od Mexika, přes karibské ostrovy, Venezuelu a Brazílii, z druhé strany se vyskytují v Peru a Ekvádoru. Melokaktusy se také přizpůsobili různým nadmořským výškám. Některé druhy lze nalézt v pobřežních oblastech, jako jsou kubánské *M. acunae*, *M. harlowii* a další, které si užívají spršku mořské vody. V Peru rostou na skalách i ve vyšších nadmořských výškách.

Melocactus peruvianus, Rio Santa, 633 m, Peru, KL15-054

Melocactus peruvianus var. *canescens*, Zuniga, 914 m, Peru, KL15-003, tři růstové velikosti

Melocactus peruvianus var. *trujilloensis*, Simbal, 636 m, Peru, KL15-052, velké množství na lokalitě

Rostliny jsou různé velikosti, od nejmenších 10 centimetrových kubánských *M. matanzanus* až po pravděpodobně největší 50 centimetrové *M. giganteus* nebo *M. intortus*. Pokud počítáme hlavonožce, mohou tyto rostliny dorůst až do jednoho metru. Díky svému rozšíření jsou melokaktusy velmi variabilní, proto je dnes uváděno spousta synonym. Už v dávných dobách se objevovalo mnoho popisů, o kterých dnes nic nevíme, často byly jen uvedeny jména v nabídkovém katalogu, bez jakýchkoliv dalších údajů. V roce 2015 jsem byl s kamarády v Peru, a kromě jiných kaktusů jsme studovali i výskyt a variabilitu *Melocactus peruvianus*. Posudte sami.

Melocactus peruvianus var. *jansenianus*, Simbal, Rio Sinsicap, 1033 m, Peru, KL15-051

Melocactus peruvianus var. *ferox*, Tablones, 350 m, Peru, KL15-049

Tento rod se dnes skládá z přibližně 40 platně popsaných druhů na základě systematické klasifikace, kterou používáme. Kdybychom přidali synonyma, určitě bychom napočítali 200 až 300, většinou neplatných názvů:

Melocactus acispinosus Buining & Brederoo 1975 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
Melocactus actinacanthus Areces 1976 = ***Melocactus matanzanus***
Melocactus acunae Leon 1934 = ***Melocactus harlowii***
Melocactus acunae subsp. *lagunaensis* Mesc 1977 = ***Melocactus harlowii***
Melocactus acutus Link & Otto ndat = ?
Melocactus amethystinus Buining & Brederoo 1972 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *amethystinus***
Melocactus ammotrophus Buining, Brederoo & Brecht 1984 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
***Melocactus amoenus* (Hoffmanns.) Pfeiff. 1837 = ?**
Melocactus amstutziae* Rauh & Backeb. 1957 = *Melocactus peruvianus
***Melocactus andinus* R.Gruber ex N.P.Taylor 1991**
Melocactus antonii* (Britton) F.M.Knuth 1935 = *Melocactus intortus* subsp. *intortus
Melocactus arcuatispinus* Brederoo & Eerkens 1983 = *Melocactus zehntneri
Melocactus atrosanguineus Pfeiff. ndat = ?
Melocactus axiniphorus Buining & Brederoo 1976 = ***Melocactus concinnus***
Melocactus azulensis Buining, Brederoo & J.Theun. 1977 = ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***
***Melocactus azureus* :**
***Melocactus azureus* subsp. *azureus* Buining & Brederoo 1971**
***Melocactus azureus* subsp. *ferreophilus* (Buining & Brederoo) N.P.Taylor 1991**
Melocactus azureus var. *krainzianus* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 : ?
***Melocactus bahiensis* :**
***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis* (Britton & Rose) Luetzelb. 1923**
Melocactus bahiensis fma. *acispinosus* (Buining & Brederoo) N.P.Taylor 1991 : ?
Melocactus bahiensis fma. *inconcinnus* (Buining & Brederoo) N.P.Taylor 1991 : ?
***Melocactus bahiensis* subsp. *amethystinus* (Buining & Brederoo) N.P.Taylor 1991**
Melocactus barbarae Antesberger 1988 = ***Melocactus macracanthos***
Melocactus bardleyi Suringar ndat = ?
***Melocactus bellavistensis* :**
***Melocactus bellavistensis* subsp. *bellavistensis* Rauh & Backeb. 1957**
***Melocactus bellavistensis* subsp. *onychacanthus* (F.Ritter) N.P.Taylor 1991**
Melocactus besleri Link & Otto ndat = ?
Melocactus borhidii Meszaros 1977 = ***Melocactus harlowii***
Melocactus bozsingianus Antesberger 1989 = ***Melocactus macracanthos***
Melocactus brederooianus Buining 1972 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
***Melocactus broadwayi* (Britton & Rose) A.Berger 1926**
Melocactus caesius H.Wendl. 1840 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *caesius***
Melocactus canescens F.Ritter 1979 = ***Melocactus zehntneri***
Melocactus canescens var. *montealtoi* F.Ritter 1979 = ?
***Melocactus caroli-linnaei* N.P.Taylor 1991**
Melocactus communis (W.T.Aiton) Link & Otto 1827 = ***Melocactus intortus* subsp. *intortus***
***Melocactus concinnus* Buining & Brederoo 1972**
***Melocactus conoideus* Buining & Brederoo 1973**
Melocactus coronatus (Lam.) Backeb. 1960 = ***Melocactus intortus* subsp. *intortus***
Melocactus crassicostratus Lem. 1838 = ?
Melocactus crassispinus Salm-Dyck ndat = ?
Melocactus cremnophilus Buining & Brederoo 1972 = ***Melocactus oreas* subsp. *cremnophilus***
Melocactus croceus Suringar ndat = ?
Melocactus curvicornis Buining & Brederoo 1972 = ***Melocactus zehntneri***
***Melocactus curvispinus* :**
***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus* Pfeiff. 1837**
***Melocactus curvispinus* subsp. *caesius* (H.Wendl.) N.P.Taylor 1991**
***Melocactus curvispinus* subsp. *dawsonii* (Bravo) N.P.Taylor 1991**
Melocactus dawsonii Bravo 1965 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *dawsonii***
***Melocactus deinacanthus* Buining & Brederoo 1973**
Melocactus deinacanthus subsp. *florschuetzianus* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988
= ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***
Melocactus deinacanthus subsp. *longicarpus* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = ***Melocactus ernestii* subsp. *longicarpus***
Melocactus deinacanthus subsp. *mulequensis* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = ?
Melocactus delessertianus Lem. 1839 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***

Melocactus depressus Hook. 1838 = ***Melocactus violaceus* subsp. *violaceus***
Melocactus dichroacanthus Miq. ndat = ?
Melocactus diersianus Buining & Brederoo 1975 = ***Melocactus levitestatus***
Melocactus दौरadaensis Hovens & Strecker 1984 = ***Melocactus zehntneri***
Melocactus ellemeetii Miq. 1859 = ***Melocactus violaceus* subsp. *violaceus***
***Melocactus ernestii* :**
Melocactus ernestii* subsp. *ernestii Vaupel 1920
Melocactus ernestii* subsp. *longicarpus (Buining & Brederoo) N.P.Taylor 1991
Melocactus erythracanthus Buining & Brederoo 1973 = ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***
Melocactus estevesii P.J.Braun 1989
Melocactus eustachianus Suringar ndat = ?
Melocactus evae Meszaros 1977 = ***Melocactus harlowii***
Melocactus ferreophilus Buining & Brederoo 1973 = ***Melocactus azureus* subsp. *ferreophilus***
Melocactus florschuetzianus Buining & Brederoo 1975 = ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***
Melocactus fortalezensis Rauh & Backeb. 1957 = ***Melocactus peruvianus***
Melocactus gardenerianus Booth ndat = ?
Melocactus giganteus Buining & Brederoo 1973 = ***Melocactus zehntneri***
Melocactus gladiatus Link & Otto ndat = ?
Melocactus glaucescens Buining & Brederoo 1972
Melocactus glauxianus Brederoo & Brecht 1984 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
Melocactus grengelii J.Forbes ndat = ?
Melocactus griseoloviridis Buining & Brederoo 1974 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
Melocactus griseus H.Wendl. 1841 = ?
Melocactus guaricensis Croizat 1950 = ***Melocactus neryi***
Melocactus guatemalensis Gürke & Eichlam 1908 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus guitartii Leon 1934 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus harlowii (Britton & Rose) Vaupel 1912
Melocactus havanensis Miq. ndat = ?
Melocactus helvolilanatus Buining & Brederoo 1976 = ***Melocactus zehntneri***
Melocactus hispaniolicus Vaupel 1919 = ***Melocactus lemairei***
Melocactus holguinensis Areces 1976 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus hookeri Suringar ndat = ?
Melocactus huallancaensis Rauh & Backeb. 1958 = ***Melocactus peruvianus***
Melocactus humilis Suringar 1889 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus inclinatus Antesberger 1995 = ***Melocactus macracanthos***
Melocactus inconcinnus F.Ritter 1979 = ?
Melocactus inconcinnus Buining & Brederoo 1975 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
Melocactus inconcinnus var. *brederooianus* (Buining) F.Ritter 1979 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
bahiensis
Melocactus interpositus F.Ritter 1979 = ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***
***Melocactus intortus* :**
Melocactus intortus* subsp. *intortus (Mill.) Urban 1919
Melocactus intortus* subsp. *domingensis Areces 1997
Melocactus intortus var. *antonii* (Britton) Backeb. 1960 = ***Melocactus intortus* subsp. *intortus***
Melocactus jakusii Meszaros 1977 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus jansenianus Backeb. 1933 = ***Melocactus peruvianus***
Melocactus krainzianus Buining & Brederoo 1975 = ***Melocactus azureus* subsp. *azureus***
Melocactus lamarckii G.Don ndat = ?
Melocactus langsdorfii DC. ndat = ?
Melocactus lanssensianus P.J.Braun 1986
Melocactus laui Antesberger 1991 = ***Melocactus macracanthos***
Melocactus lehmanni Miq. Ndat=: ?
Melocactus lemairei (Monv. ex Lem.) Miquel ex Lem. 1840
Melocactus lensselinkianus Buining & Brederoo 1974 = ***Melocactus bahiensis* subsp. *bahiensis***
Melocactus levitestatus Buining & Brederoo 1973
Melocactus linkii Suringar ndat = ?
Melocactus lobelii Suringar 1896 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus loboguerreroi Cardenas 1967 = ***Melocactus curvispinus* subsp. *curvispinus***
Melocactus longicarpus Buining & Brederoo 1974 = ***Melocactus ernestii* subsp. *longicarpus***
Melocactus longispinus Buining, Brederoo & J.Theun. 1977 = ***Melocactus ernestii* subsp. *ernestii***

Melocactus macracanthoides Miq. ndat = ?
Melocactus macracanthos (Salm-Dyck) Link & Otto 1827
Melocactus macracanthus Link & Otto ndat = ?
Melocactus macrocanthus Miq. ndat = ?
Melocactus macrodiscus Werderm. 1932 = **Melocactus zehntneri**
Melocactus macrodiscus Rizzini 1982 = ?
Melocactus macrodiscus var. *minor* F.Ritter 1979 = ?
Melocactus mamillaris W.T.Aiton ndat = ?
Melocactus margaritaceus Rizzini (Nom. inval.) 1982 = **Melocactus violaceus** subsp. **margaritaceus**
Melocactus margaritaceus var. *disciformis* Rizzini (Nom. inval.) 1982 = ?
Melocactus margaritaceus var. *salvadorensis* Rizzini (Nom. inval.) 1982 = ?
Melocactus matanzanus Leon 1934
Melocactus maxonii (Rose) Gürke 1908 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus maxonii subsp. *sanctae-rosae* (L.D.Gomez) Elizondo 1986 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus maxonii var. *sanctae-rosae* L.D.Gomez 1977 = ?
Melocactus mazelianus Riha 1981
Melocactus melocactoides (Hoffmanns.) DC. 1828 = **Melocactus violaceus** subsp. **violaceus**
Melocactus melocactoides var. *itaipuassuensis* Rizzini 1982 = ?
Melocactus melocactoides var. *natalensis* Rizzini 1982 = ?
Melocactus melocactoides var. *violaceus* (Pfeiff.) Rizzini 1982 = ?
Melocactus melocactus H.Karst. ndat = ?
Melocactus meonacanthus Link & Otto ndat = ?
Melocactus microcephalus Miq. ndat = ?
Melocactus miquelii Lehm. ndat = ?
Melocactus monoclonos Steud. ndat = ?
Melocactus montanus F.Ritter 1979 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus mulequensis Buining & Brederoo 1976 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus nagyii Meszaros 1977 = **Melocactus harlowii**
Melocactus neomontanus Heek & Hovens 1984 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus neryi K.Schum. 1901
Melocactus nitidus F.Ritter 1979 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus oaxacensis (Britton & Rose) Backeb. 1960 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus obtusipetalus Lem. 1838 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus ocujalii ? Null = ?
Melocactus onychacanthus F.Ritter 1966 = **Melocactus bellavistensis** subsp. **onychacanthus**
Melocactus oreas :
Melocactus oreas subsp. **oreas** Miq. 1840
Melocactus oreas fma. *erythracanthus* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = ?
Melocactus oreas subsp. *bahiensis* (Britton & Rose) Rizzini 1982 = **Melocactus bahiensis** subsp. **bahiensis**
Melocactus oreas subsp. **cremnophilus** (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988
Melocactus oreas subsp. *ernestii* (Vaupel) P.J.Braun 1988 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus oreas subsp. *rubrisaetosus* (Buining et al.) P.J.Braun 1988 = **Melocactus oreas** subsp. **oreas**
Melocactus oreas var. *azulensis* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = ?
Melocactus oreas var. *longispinus* (Buining et al.) P.J.Braun 1988 = **Melocactus ernestii** subsp. **ernestii**
Melocactus oreas var. *submunitis* Rizzini 1840 = ?
Melocactus pachyacanthus :
Melocactus pachyacanthus subsp. **pachyacanthus** Buining & Brederoo 1975
Melocactus pachyacanthus subsp. **viridis** N.P.Taylor 1991
Melocactus parthoni Miq. 1841 = ?
Melocactus paucispinus Heimen & Paul 1983
Melocactus pedernalensis M.Meija & R.Garcia 1997 = **Melocactus intortus** subsp. **intortus**
Melocactus pentacentrus Lem. 1839 = ?
Melocactus perezassoi Areces 1993
Melocactus peruvianus Vaupel 1913

Melocactus peruvianus var. *amstutziae* (Rauh & Backeb.) Rauh & Backeb. 1958 = **Melocactus peruvianus**
Melocactus peruvianus var. *canetensis* Rauh & Backeb. 1958 = ?
Melocactus peruvianus var. *lurinensis* Rauh & Backeb. 1958 = ?
Melocactus placentiformis DC. ndat = ?
Melocactus portoricensis Suringar ndat = ?
Melocactus praerupticola Areces 2000
Melocactus pruinosis Werderm. 1934 = **Melocactus concinnus**
Melocactus pruinosis var. *concinnus* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = ?
Melocactus pyramidalis Link & Otto ndat = ?
Melocactus radoczii Meszaros 1977 = **Melocactus harlowii**
Melocactus robustispinus Buining, Brederoo & J.Theun. 1977 = **Melocactus concinnus**
Melocactus roraimensis P.J.Braun & Esteves 1991 = **Melocactus smithii**
Melocactus rubrisaetosus Buining, Brederoo & Theunissen 1977 = **Melocactus oreas** subsp. *oreas*
Melocactus rubrispinus F.Ritter 1979 = **Melocactus levitestatus**
Melocactus ruestii K.Schum. 1896 = **Melocactus curvispinus** subsp. *curvispinus*
Melocactus ruestii subsp. *cintalapensis* Elizondo 1986 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus ruestii subsp. *maxonii* (Rose) Elizondo 1986 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus ruestii subsp. *oaxacensis* (Britton & Rose) Elizondo 1986 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus ruestii subsp. *sanctae-rosae* (L.D.Gomez) Elizondo 1986 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus salmianus Link & Otto ndat = ?
Melocactus salvador Murillo 1897 = **Melocactus curvispinus** subsp. **curvispinus**
Melocactus salvadorensis Werderm. 1934
Melocactus saxicola L.Diers & Esteves 1984 = **Melocactus zehntneri**
Melocactus schatzlii H.Till & R.Gruber 1982
Melocactus schlumbergerianus Lem. ndat = ?
Melocactus schulzianus Buining & Brederoo 1974 = **Melocactus neryi**
Melocactus securituberculatus Buining & Brederoo 1976 = **Melocactus levitestatus**
Melocactus smithii (Alexander) Buining ex G.D.Rowley 1976
Melocactus spatangus Pfeiff. ndat = ?
Melocactus trujilloensis Rauh & Backeb. 1957 = **Melocactus peruvianus**
Melocactus trujilloensis var. *schoenii* Rauh & Backeb. 1957 = ?
Melocactus uebelmannii P.J.Braun 1985 = **Melocactus levitestatus**
Melocactus unguispinus Rauh & Backeb. 1957 = **Melocactus peruvianus**
Melocactus violaceus :
Melocactus violaceus subsp. *violaceus* Pfeiff. 1835
Melocactus violaceus subsp. *margaritaceus* N.P.Taylor 1991
Melocactus violaceus subsp. *natalensis* P.J.Braun & Esteves 1997 = **Melocactus violaceus** subsp. **violaceus**
Melocactus violaceus subsp. *ritteri* N.P.Taylor 1991
Melocactus viridescens Nutt. ndat = ?
Melocactus warasii E.Pereira & R.Buenecker 1977 = **Melocactus levitestatus**
Melocactus wendlandii Miq. ndat = ?
Melocactus X albicephalus Buining & Brederoo 1973
Melocactus X horridus Werderm. 1934
Melocactus xanthacanthus Miq. ndat = ?
Melocactus zehntneri (Britton & Rose) Luetzelb. 1923
Melocactus zehntneri subsp. *canescens* (F.Ritter) P.J.Braun 1988 = **Melocactus zehntneri**
Melocactus zehntneri subsp. *robustispinus* (Buining et al.) N.P.Taylor 1988 = **Melocactus concinnus**
Melocactus zehntneri var. *ananas* Rizzini 1982 = ?
Melocactus zehntneri var. *curvicornis* (Buining & Brederoo) P.J.Braun 1988 = **Melocactus zehntneri**
Melocactus zehntneri var. *viridis* F.Ritter 1979 = ?
Melocactus zuccarinii Miq. ndat = ?

Zde uvedeno 34 druhů + jejich variety (neplatné názvy a synonyma, kterých je podstatně více). Na cestách po Peru jsme navštívili 17 lokalit rodu *Melocactus*:

<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>peruvianus</i>	Rio Santa Valley, Chosica, 1150 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>albispinus</i>	Huinco, Rio Eulalia, 1200 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>amstutziae</i>	Rio Rimac
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>canetensis</i>	Rio Canete Valley, 800-1600 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>cantaensis</i>	Rio Chillon, 1000 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>elegans</i>	Rio Zana (Sana), 1200-1500 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>fortalezensis</i>	Panamericana, km 64, 1220 m, Rio Fortaleza, Huaraz, km 72, Raquia, 1585 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>ferox</i>	Chuquicara, Tablones
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>huallancaensis</i>	Huallanca
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>chalaensis</i>	Chala, jih Peru
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>churinensis</i>	Churin, 1200-1800 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>jansensianus</i>	Rio Casma, 700 m, Lerdo, 200-250 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>lurinensis</i>	Rio Lurin, střední Peru
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>minimus</i>	Rio Eulalia, 1200 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>pyramidalis</i>	Casma, Wueste, 1200 m, sever Peru
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>trujilloensis</i>	Trujillo, 1000 m, Rio Chicama
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>trujilloensis</i> f. <i>schoenii</i>	Laredo, 600-800 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>unguispinus</i>	Olmos, u hranic s Equádorem
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>unguispinus</i> f.	Talara, 500 m
<i>Melocactus peruvianus</i> var. <i>unguispinus</i> f.	Sechura, 800 m
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Chilete, 970 m
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Chepen, 200 m
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Maychil, 565 m
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Piura
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Chala
<i>Melocactus peruvianus</i> sp.	Trujillo

Variabilita *Melocactus peruvianus* je velká, bylo by dobré prozkoumat i další lokality, bohužel my už na to neměli čas, tak alespoň uvádím některé jejich názvy. KL

Setkání přátel mrazuvzdorných kaktusů 2023

Poslední víkend v únoru patří už tradičně setkání přátel, kteří pěstují mrazuvzdorné kaktusy. První účastníci se sjížděli už v pátek odpoledne, tentokrát dne 24. 2. 2023, aby se seznámili a podiskutovali se svými, stejně postiženými pěstiteli. Ubytování a strava byla zajištěna ve sportovním areálu v Horních Počaplech, které zajistil pan Honza Müller. Letos se setkání účastnilo dost přátel, dle pořadatelů 145 nadšených kaktusářů. Už v pátek byla celá hospůdky na hřišti plná a někteří si neměli ani kde sednou. Večerní diskuze se protáhla hodně po půlnoci. V sobotu po snídani jsme se přesunuli asi 5 km do nedaleké vesničky Dolní Beřkovice, kde v restauraci Na Knížecí, proběhly přednášky a prodej rostlin. Během dopoledne proběhla prezentace Vítka Zavadila o novinkách z Patagonie a kvíz, který připravil Honza Hadrava. Po obědě pokračoval přednáškový program a vyhodnocení kvízu. Přednášky se týkaly mrazuvzdorným rostlinám z USA a Kanady, jen pan Zavadil se zaměřil na novinky austrokaktusů z Argentiny:

Sobotní program - 25. 2. 2023:

Zavadil Vít – Na výletě v Patagonii
Hadrava Honza – Kaktusový kvíz o ceny
Müller Honza – Idaho, Wyoming, Jižní Dakota a Utah
Hadrava Honza – Vyhodnocení kaktusového kvízu
Matějka Sváťa – Kaktusy z jihu USA
Němček Juraj – Na cestě po Coloradu a Utahu

prodej rostlin, květináčů apod. probíhal kolem oken na připravených stolech

pohled do plného sálu před zahájením přednášek

V pátek večer jsme se dověděli, že nejpočetnější delegace byla z Ostravy v počtu 9 účastníků. Na počet zúčastněných byli Ostraváci také z nejvzdálenějšího místa, takže jsme vyhráli první dvě hlavní ceny. Dostali jsme za odměnu 18 lístečků na pivo zdarma. V úvodu sobotního dne informoval Honza Müller všechny, že na setkání přijelo 145 účastníků. Přednáškový sál byl plný, po kovidové době, velmi slušný počet. Celá akce byla perfektně zorganizována a zaslouží si velkou pochvalu. Děkujeme organizátorům za skvěle prožitý víkend s kamarády. Tak znovu za rok.

Informace

- schůzka 3. 4. 2023 – **Jaromír Chvastek**: kaktusy z jihu USA
- schůzka **v úterý 2. 5. 2023** – **Michal Rec**: kaktusy na skalce
- schůzka 5. 6. 2023 – **Miloš Krejzlík**: Chile

- 25. 3. 2023 – jarní sympozium **Praha**
- 28. - 30. 4. 2023 – jarní setkání polských kaktusářů, **Ustroň**
- 12. - 14. 5. – Otevírání sezóny **Dvůr Králové nad Labem**
- 23. - 25. 6. 2023 – setkání kaktusářů **Pobeskydí 2023**

- Schůzky pěstitelů kaktusů a jiných sukulentů s promítáním obrázků a přednáškou se konají **každé první pondělí v měsíci** (mimo letních prázdnin) v 17. hodin, ve **Stanici přírodovědců v Ostravě-Porubě** (Čkalovova ulice, u zimního stadionu). Přijďte mezi nás.
- Informace týkající se činnosti Klubu kaktusářů v Ostravě i příspěvky do Ostníku zasílejte na adresu předsedy: lumir.kral@seznam.cz
- Aktualizované informace najdete na internetových stránkách Klubu: www.pavko.cz/kko
- Informace na naše www stránky zasílejte administrátorovi na e-mail: klouda@iol.cz
- Osobní stránky Lumíra Krále, kde najdete také aktualizované informace o činnosti našeho kaktusářského Klubu: www.lumirkral.webnode.cz

Obrázky našich členů

***Grusonia bulbispina* (Engelm.) H. Robinson - in Phytologia, 26: 176, 1973.**

Synonyma: *Opuntia bulbispina* Engelmann 1856, *Corynopuntia bulbispina* (Engelmann) F. M. Knuth 1935. Nízké, odnožující rostliny, tvoří větší trsy. Stonky vejčitý, 2 - 2,5 cm dlouhé, 1 - 1,2 cm v průměru, s výraznými hlízami. 4 centrální trny, 8 - 12 mm dlouhé. Radiální trny 8 - 12, jehlovité, 3 - 6 mm dlouhé. Květy žluté. Rozšíření: Coahuila, Durango a Zacatecas, Mexiko. (foto KL)

***Melocactus peruvianus* Vaupel - Bot. Jahrb. Syst. 50, Beibl. 111: 28, 1913.**

Obrázky melokaktusů na zadní straně i uvnitř čísla patří k článku rod *Melocactus*, kde je ukázána variabilita druhu *Melocactus peruvianus*. Na prvním snímku rostlina od Sucre, 2110 m, Peru, KL15-047, kde je znázorněno cefalium s plody a květy.

***Melocactus peruvianus* Vaupel**

Druhý obrázek ukazuje silně trnitou formu od Caraz, Rio Malvas, 590 m, Peru, KL15-059 (foto KL)

Adresy autorů:

Gibl Jiří

Král Lumír, e-mail: lumir.kral@seznam.cz

OBSAH – BŘEZEN 2023

Z naší činnosti	34	Rod <i>Melocactus</i> Link & Otto	37
Usnesení	34	Setkání přátel mrazuvzd. kaktusů	45
Padre Soukup - český botanik	35	Informace	47
Co se psalo v Ostníku před 50 lety - 4.	36	Obrázky našich členů	47

OSTNÍK

zpravodaj pro potřeby členů Klubu

Tisk: Grafické a Tiskové studio L+L s.r.o., Ostrava

Vydavatel: Klub kaktusářů v Ostravě, z. s., IČ 024 17 235, 747 68 Kyjovice 170, březen 2023

Šéfredaktor: Lumír Král, O. Synka 1815, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 605058070.

Objednávky, distribuce: Ing. Skoumal Vladimír, M.Bajera 6038/5, 708 00 O.-Poruba, mobil: 724137021

cefalium s plody a květy, *Melocactus peruvianus*, Sucre, 2110 m, Peru, KL15-047 (foto Lumír Král)

Melocactus peruvianus silně trnitá forma, Caraz, Rio Malvas, 590 m, Peru, KL15-059 (foto Lumír Král)